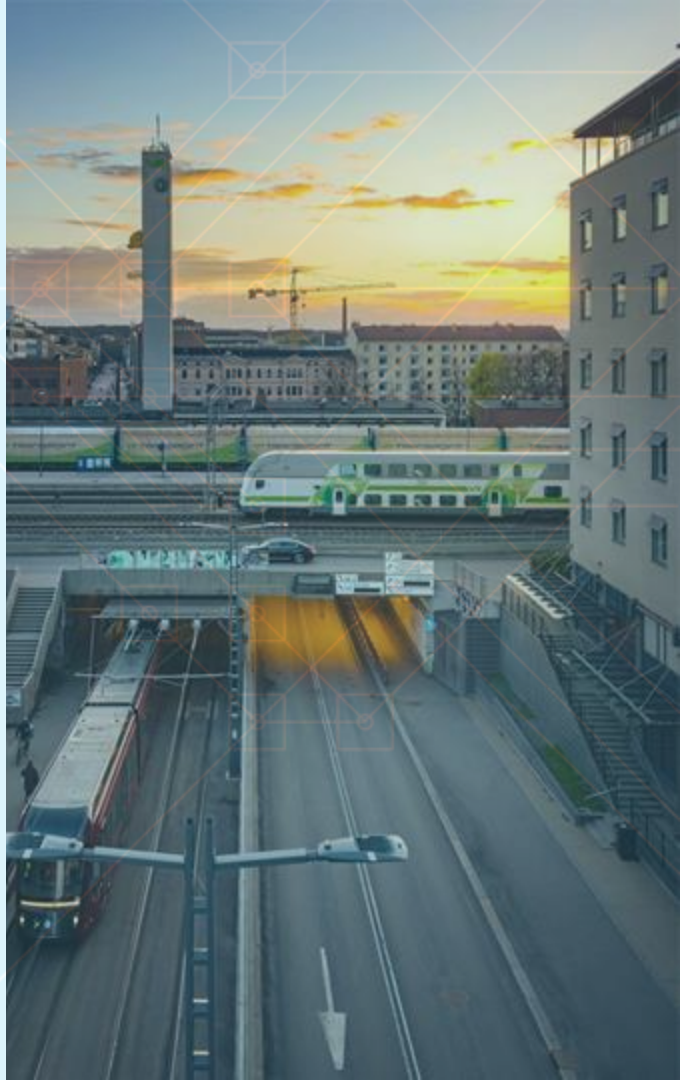

MAL-verkoston ohjausryhmän kokous IV

Ke 7.10.2026 TEAMS

MAL-verkoston ohry 7.10.26 klo 13-15, asialista

1.-2. Kokouksen avaus, edellisen kokouksen muistio 21.8.26, 5 min

3. Verkoston ajankohtaiskatsaus, 10 min

- Käynnissä olevat hankkeet ja tilaisuudet
- Talous ja viestintä

4. Asemanseutujen LIIPY-hankkeen eteneminen ja alustavat havainnot, 20 min

5. Verkoston jäsenhankinnan ja v 2027 rahoituksen tilanne, 35 min

- Jäsenhankinnan eteneminen: maakuntaliitot, seudut, muut
- Jatkotoimenpiteet jäsenhankinnassa
- Jatkotoimenpiteet taloustilanteen vakauttamiseksi

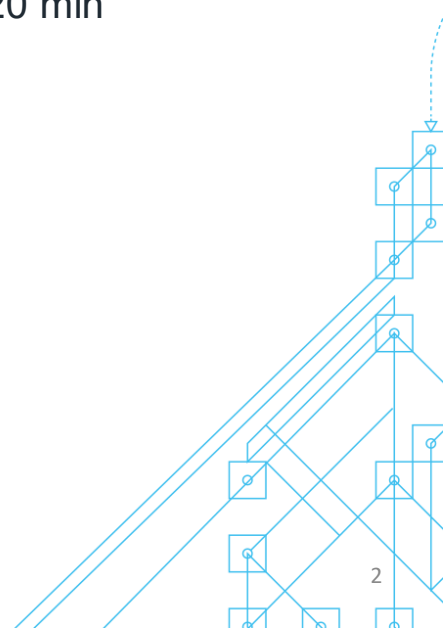
6. Marraskuun ajankohtaiswebinaarin sisältö, 15 min

- Kuntaliiton ja verkoston yhteistyöwebinaari kuntien tulevaisuudesta

7. Jäsenyhteisöjen ajankohtaiskierros, 30 min

8. Seuraava kokous ja Vuosiseminaarin aika ja paikka, 5 min

9. Muut mahdolliset asiat ja kokouksen päätös klo 15 mennessä, 5 min

Käynnissä olevat vuoden 2026 hankkeet

Seudullisten suunnitelmien ympäristövaikutusten arviointi eli SEUTUSOVA - hanke (YM)

- Hankkeessa selvitetään seudullisten suunnitelmien vaikutusten arvioinnin nykykäytännöt eri seuduilla ja tunnistetaan parhaat käytännöt resurssitehokkaan arvioinnin tueksi
- <https://mal-verkosto.fi/hankkeet/seudullisten-suunnitelmien-ja-ohjelmien-vaikutusten-arviointi/>

Asemanseutujen liityntäpysäköinnin tietopohjan kehittäminen eli LIIPY- hanke (VÄYLÄ)

- Hankkeessa selvitetään asemanseutujen liityntäpysäköinnin nykytila MAL-verkoston seuduilla ja tuotetaan suosituksia yhteisen tietopohjan kehittämiseksi. Työssä hyödynnetään kyselyjä, haastatteluja ja kehittämistyöpajoja.
- <https://mal-verkosto.fi/hankkeet/asemanseutujen-liityntapysakoinnin-tietopohjan-kehittaminen/>

Tilaisuudet ja viestintä

Alkusyksyn tilaisuudet

- Kesäseminaari 21.8. Turussa
- Rovaniemen matkakeskussparraus 11.9.

Tulevat tilaisuudet ja viestintä

- Seutusova työpaja 4.11.2026 Tampereella, klo 9.30-12.15
- MAL-verkoston aamukahviwebinaari 18.11. klo 8.15-9.15: Kuntien tulevaisuus – ylikunnallinen yhteistyö puuttuvana tasona (oma esittelynsä kokouksessa)
- Uutiskirje lokakuussa (ohryn jälkeen)
- Joulukirje joulukuussa vuosiseminaarina annista

MAL-verkosto sparrasi Rovaniemen kaupunkia matkakeskushankkeessa

Asiantuntijatilaisuus pe 11.9.2026, mukana Seinäjoen kaupunki

Tausta

Matkakeskuksen toteuttaminen on Rovaniemen kaupunkistrategian 2040 kärkihanke 2026–2029. Kirjaus jättää avoimeksi sekä investointiraamin että sen, mitä matkakeskus käytännössä sisältää.

Mitä tehtiin

MAL-verkosto kävi sparraamassa Rovaniemen kaupunkia hankkeen sisällön ja toteutuspolun määrittelyssä. Seinäjoen kaupunki pyydettiin mukaan kertomaan oman matkakeskuksensa toteutuksesta.

Tavoite

Yhteisymmärrys siitä, mitä matkakeskushankkeet muualla Suomessa ovat sisältäneet, sekä Rovaniemen matkakeskuksen minimisisältö, tavoitetaso ja toteutuspolku.

Tavoiteltu tulos

Yhteinen määritelmä matkakeskukselle ja priorisoitu näkemys toiminnoista.

Tilaisuuden ohjelma ja osapuolten roolit

Perjantai 11.9.2026, klo 8.30–12.00

Rovaniemen kaupunki

- Avaus ja tavoite (8.30)
- Tilannekatsaus: nykytila, tehdyt toimenpiteet ja jatkosuunnitelmat (8.45)
- Jatkoaskeleet, vastuut ja aikataulu sekä päätössanat (11.50)

Seinäjoen kaupunki

- Case Seinäjoki (9.05): matkakeskuksen toteutus suunnittelusta avajaisiin
- Sopimukset ja yhteistyö, kustannusten jakautuminen, opit ja sudenkuopat

MAL-verkosto

- Asemanseutujen kehittämisen hyvät käytännöt kansallisesti (10.00)
- Työpajaosio (10.20) ja purku yhteisessä keskustelussa
- Yhteenveto: ”matkakeskus Rovaniemellä tarkoittaa...” (11.35)

Alkuvuoden 2026 talousluvut (I–IX)

	TA 2026	TOT 1-9/2026	TOT %	Ennuste	Huomautukset
Myyntitulot	186 550,00	203 100,00	108,87	236 950,00	Siirto v. 2025 > AKKE-rahoitus
Muut tuet ja avustukset	33 900,00	0,00	0,00	0,00	
Tulot yht.	220 450,00	203 100,00	92,13	236 950,00	Siirto v. 2025-> maksatukset YM:ltä ja Väylältä
Henkilöstökulut	161 000,00	116 655,11	72,46	160 000,00	Menoista n. ¾ palkkoja.
Palvelujen ostot	48 000,00	8 263,54	17,22	47 518,05	
Aineet ja tarvikkeet	450,00	52,76		200,00	Ostoissa Seutusova 30 000 € konsultille, loput tilaisuuksia ja liikkumista
Vuokrat	10 000,00	6 393,00	63,93	10 000,00	
Muut kustannukset	1 000,00	0,00	0,00	0,00	
Menot yht.	220 450,00	131 364,41	59,59	217 718,05	
Tilikauden yli/alijäämä	0,00	71 735,59		19 231,95	Siirtymässä 2027 ??
6.10.2026					

Syyskauden tilaisuudet ja viestintä

Alkusyksyn tilaisuudet

- Kesäseminaari 21.8. Turussa
- Rovaniemen matkakeskussparraus 11.9.
- Asemanseutujen LIIPY-hankkeen työpaja 28.9.2026, teams

Tulevat tilaisuudet ja viestintä

- Seutusova työpaja 4.11.2026 Tampereella, klo 9.30-12.15, hybridi
- MAL-verkoston aamuwebinaari 18.11. klo 8.15-9.15: Yli kuntarajojen: mitä kuntien tulevaisuustyö tarkoittaa seuduille?
- (oma esittelynsä kokouksessa)
- Vuosiseminaari pe 4.12. ip Helsingissä
- Uutiskirje lokakuussa (ohryn jälkeen)
- Joulukirje joulukuussa.

LIIPY-hanke: eteneminen ja alustavat havainnot

Missä mennään

- **Viiteaineisto, helmi–touko** – henkilöliikennepaikkaselvitys, RATO 16, asemakortit ja palvelutasotavoitteet 2019, LIIPi ja PETI.
- **Kuntakysely, kesäkuu** – 21 vastausta 14 MAL-verkoston jäsenseudulta.
- **Haastattelut, elo–syys** – 7 seutua; ohjausryhmä 7.9.
- **Työpaja 28.9.** – suositusten validointi kolmessa ryhmässä ja Fintrafficin PETI-esittely.
- **Loppuraportti** – julkaisu 15.12.2026.

Keskeinen havainto: vertaisoppiminen

- **Menetelmät kiinnostaa enemmän kuin tietokannat** – seudut haluavat oppia toistensa menetelmistä enemmän kuin saada yhden kansallisen tietokannan.
- **Mitä seudut haluavat oppia** – kustannusjako valtio–kunnat (17 mainintaa), käyttöasteen seurantamenetelmät (14), mitoituspäätökset (12) sekä digitaaliset ratkaisut ja reaaliaikainen tieto (12).
- **Tiedon puute ei ole pääeste** – vain 3 vastaajaa 21:stä piti riittämättömää tietoa esteenä. Pullonkaulat ovat menetelmissä ja vastuissa.

Havainnot osa-alueittain

- **1. Perustiedot – PETI-käyttöönotto ratkaisee pitkälti**
 - 7/21 vastaajalla ei ole selkeää tiedon ylläpidon vastuutahoa.
 - Pyöräpysäköinnin pullonkaula on laatu ja turvallisuus, ei paikkamäärä.
- **2. Käyttöaste – yhteinen menetelmä puuttuu**
 - Isoilla seuduilla ylitarjonta on yleisempää kuin pula.
 - Kustannus per joukkoliikennematka: muutamasta eurosta 40 euroon.
- **3. Vastuut ja kustannukset – rakenteellinen kysymys**
 - Rakentamiseen saadaan valtion rahoitusta, ylläpito jää kunnalle.
 - Kustannusjakomalleja on, asemien rakenteelliset/omistajuuskysymykset ovat rajoitteita.

Perustiedot: mihin tietoa käytetään

Sijainti, paikkamäärät, hinnat, ehdot, omistaja ja varustelu – ilman käyttöastettakin tiedolla on kolme käyttäjää.

Matkustajalle

- **Reittioppaat:** liityntäpysäköinti näyttäytyy vaihtoehtona, jos tieto on olemassa
- **Esteettömyys:** invapaikat ja esteettömät reitit laiturille voi suunnitella etukäteen
- **Pyöräpysäköinnin laatu:** katos ja runkolukitus ratkaisevat, uskaltaako sähköpyörän jättää

Kunnan omaan suunnitteluun

- **Verkostotarkastelu:** kun kohteet ovat samassa aineistossa, aukot näkyvät, esimerkiksi katetun pyöräpysäköinnin puute
- **Omaisuuksienhallinta:** telineiden, katosten ja opasteiden kunto ja ikä ovat investointisuunnittelun pohja

Sopimukseen ja neuvotteluihin

- **Seudullinen hinnoittelu:** erot naapurikuntien välillä näkyvät
- **Omistus ja operaattori:** kirjattua tietoa ei tarvitse selvittää uudelleen
- **MAL-neuvottelut:** kattava inventaario on vahvempi neuvotteluasema kuin arvio

Jos kunta ei näe tiedolle käyttöä, vastuutus ja päivitysprosessi jäävät tekemättä – ylläpidolle ei ole motiivia.

PETI lyhyesti

- **Mikä** – Pysäkki- ja esteettömyystietopalvelu, jota Fintraffic operoi. Kansallinen liityntäpisterekisteri, jossa kaikille liityntäpisteille annetaan yhtenäiset, EU-tasolla yhteensopivat tunnisteet -> EU-tasoiset matkaketjutiedot.
- **Velvoite** – Laki liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista (992/2025) ja EU:n multimodaaliasetus (MMTIS). Liityntäpistetietojen julkaisu on pakollista, vaikka tieto ei vielä olisi digitaalista. Puuttuvat tiedot digitoidaan 2028 mennessä.
- **Sisältö** – Pakollisia ovat nimet, sijainnit ja esteettömyystiedot (jos tiedossa). Muut tiedot, kuten varustetiedot, ovat vapaaehtoisia. Tietomalli on NeTEx.
- **Käyttö** – Kaikki pysäkit tallentuvat yhteen kantaan, josta aineisto on maksutta hyödynnettävissä siirtotiedostoina ja rajapinnan kautta.

Liityntäpysäköinti PETI:ssä

MMTIS määrittelee liityntäpysäköinnin paikaksi liityntäpysäköintiä (park&ride) tai saattoliikennettä (kiss&ride) varten. Sillä on aina looginen yhteys joukkoliikenteen pysäkkiin, jolla on valtakunnallinen tunniste.

Perustiedot → PETI

- Sijainti, kytkös pysäkkiin ja pysäköintialueen ominaisuustiedot ilmoitetaan ensisijaisesti PETI:ssä
- Tiedot kuvataan sovelluksen tarjoamiin kenttiin

Täyttöaste → reaaliaikarajapinta

- Reaaliaikainen täyttöaste on erillinen virta (SIRI Nordic profile)
- Käyttää PETI:n tunnisteita. Rajapinta tulee Finap.fi-palveluun

Muu pysäköinti → kansallinen yhteyspiste

- Esimerkiksi kadunvarsipysäköinti kuvataan osoitteeseen catalog.digitraffic.fi
- Rajapinta NeTEx- tai DATEX II -muodossa

PETI: aikataulu ja alkuun pääseminen

▼ nyt

Q1/2026	Q1–Q4/2026	Q3/2026	Q2/2027	2028
Alustus Pohjakanta nykyisistä pysäkkilähteistä	Käyttöönotto Toimijat rekisteriin, ylläpito käynnistyy asteittain	Ensimmäiset julkaisut Operaattorit ja viranomaiset käyttävät PETI-tunnisteita	Pääasiallinen käytäntö Fintrafficin oletus, jos teknisiä esteitä ei tule	Digitointi Puuttuvat tiedot digitoidaan

Näin pääset alkuun

- Rekisteröidy tuotantoon PETI:n käyttöliittymässä (peti.fintraffic.fi); testiympäristö on peti-test.fintraffic.fi
- Ilmoita käytön aloittamisesta ja organisaatiosta osoitteeseen nap@fintraffic.fi

Näin tietoa hyödynnetään

- Siirtotiedostot (NeTEx, GTFS) päivittyvät kaksi kertaa vuorokaudessa ja sisältävät kaikki liityntäpisteet
- REST-rajapinta: tietosisältö käytännössä reaaliaikainen (julkaisu suunniteltu 3/2026)

Lähde: Fintraffic, Liityntäpisteistä ja niiden julkaisusta, 28.1.2026. Aikataulu tammikuun 2026 tilanteen mukaan.

PETI: mitä se ratkaisee ja mitä ei

PETI on staattisen tiedon alusta: yksi väylä perustietojen kokoamiseen, ei tämän hankkeen ennalta valittu ratkaisu.

Ratkaisee

- Yhteinen paikka ja tunniste liityntäpysäköinnin perustiedoille
- Siirtotiedostot ja rajapinta, joita matkatietopalvelut voivat hyödyntää
- Julkaisuvelvoitteen: liityntäpysäköinti ei ole kenenkään lakisääteinen tehtävä, mutta sen tietojen julkaisu on

Ei ratkaise

- Kukaseudulla pitää tiedon ajan tasalla
- Käyttöasteen mittausta: täyttöaste on erillinen reaaliaikavirta, avokentillä tieto on yleensä korkeintaan satunnaista laskentaa
- Omistus-, resurssi- ja kustannusjakokysymyksiä

Aikataulu: LIIPi-tiedot siirtyvät PETIin vuoden 2026 loppuun mennessä; toimijat tarkistavat siirtyneet tiedot itse.

Vastuu: tiedot toimittaa datan haltija eli pysäköintialueen omistaja tai kapasiteetin tilaaja.

Käyttöaste: mihin tietoa käytetään

Käyttöaste kertoo, toimiiko liityntäpysäköinti. Ilman sitä päätökset tehdään arvioiden varassa.

Mitoitukseen

- Onko paikkoja liikaa vai liian vähän – isoilla seuduilla ylitarjonta on nyt yleisempää kuin pula
- Paikkoja on voitu poistaa tai osoittaa muuhun käyttöön ilman haittaa, kun käyttö tunnettiin

Investointeihin

- Kustannus tuotettua joukkoliikennematkaa kohden vaihtelee muutamasta eurosta 40 euroon
- Käyttöaste näyttää, mihin seuraava euro kannattaa laittaa

Hinnoitteluun ja sopimuksiin

- Aikarajoitukset ja maksullisuus voidaan mitoittaa kuormituksen mukaan
- Kaupalliset kumppanit edellyttävät käyttötietoa ennen kuin luovuttavat paikkoja

Mittaamisen tavoite ei ole luku vaan päätökset siitä mitä kohteelle tehdään, kun käyttöaste tiedetään.

Vastuut ja kustannukset: miksi tärkeää

Liityntäpysäköinti sijoittuu usean toimijan maalle ja rahoitukseen. Siksi vastuut ratkaisevat, mitä rakennetaan ja kuka pitää tiedon ajan tasalla.

Investointi ja ylläpito

- Rakentamiseen saadaan valtion rahoitusta, mutta ylläpito jää yleensä kunnalle
- Siksi paikkamääristä neuvotellaan kuluerän eikä vain kysynnän näkökulmasta

Maa ja omistus

- Asemanseuduilla toimivat kaupunki, Väylä, Senaatti ja yksityiset omistajat
- Omistus ratkaisee, kuka saa rakentaa, periä maksuja ja ylläpitää tietoa

Kumppanit

- Yhä useampi kohde syntyy kaupallisen toimijan kanssa
- Sopimuksessa ratkaistaan paikkamäärä, hinnoittelu ja tiedonsaanti

Omistuksellisesta ja rakenteellisesta haasteesta nimetään loppuraportissa.

Työpaja 28.9.: mitä ryhmät nostivat

Kolme ryhmää arvioi haastatteluista ja kyselystä nousseita ehdotuksia. Kirjaukset ovat osittaisia, joten tulokset ovat suuntaa-antavia.

Perustiedot

- Vastuu organisaatio- tai työparitasolle; yksittäistä henkilöä vaikea nimetä, kun tieto on usealla taholla
- Pyöräpysäköinnin katokset, runkolukitus ja valvonta mukaan PETI-määrittelyyn
- Uusia teemoja: ratatöiden poikkeustiedotus, saattoliikenne ja taksit, matkalippuvaatimus

Käyttöaste

- Keruu tärkeää, mutta kolmitasomalli ei sovi sellaisenaan esim. kauppakeskusten yhteydessä oleviin kohteisiin
- Esteinä resurssit ja laskentatietojen luotettavuus
- Käyttötarkoitus selvitettävä: kiekkopaikat, vuoropysäköinti, muu liikennekäyttö

Vastuut ja kustannukset

- Kumppanuusmalli kiinnostaa, jos maankäyttö mahdollistaa. Esteinä kaupan konseptit ja maksamisen kankeus
- Etäisyys laiturialueesta ratkaisee käyttöastetta, huomioitava mitoituksessa
- Vajaakäyttöä ehkäisevää ohjeistusta toivotaan

Pääsuositukset

Ehdotus raportin kärjeksi – kolme teemaa, kaksi suositusta kussakin.

Perustiedot

1 Yhteinen minimitietolajilista

Sijainti, paikkamäärät, hinnat ja ehdot, omistaja ja operaattori, lataus, invapaikat sekä pyöräpysäköinnin palvelutaso (katos, runkolukitus, valvonta).

2 Ylläpito prosessiksi, ei vain henkilöksi

Nimetään vastuutaho ja sovitaan, mistä tapahtumista (uusi kohde, hinnanmuutos, omistajanvaihdos) tieto lähtee ja kenelle. PETI-käyttöönotto 2026 tarjoaa kanavan.

Käyttöaste

3 Seuranta kohdetyypin mukaan

Rakenteellinen pysäköinti maksujärjestelmästä, avokentät yhteisellä laskentaohjeella (esim. 2x/v kiinteänä ajankohtana), pyörät palautteella ja ajoittaisella laskennalla.

4 Käyttöaste käyttötarkoituksen mukaan

Sama luku tarkoittaa eri asiaa työmatka-, kaukoliikenne- ja pyöräpysäköinnissä. Raportoidaan arkiaamun huippu ja ylivuoto keskiarvon sijaan, ja luku kytketään päätökseen: mitoitus, investointi, hinnoittelu.

Vastuut ja kustannukset

5 Mitoitusperiaatteiden päivitys

Ylitarjonta on isojen seutujen uusi ongelma. Mitoituksessa tulisi huomioida etäisyys laiturialueesta ja vajaakäytön ehkäisy.

6 Kumppanuus- ja kustannusjakomallit ohjeeksi

Kuvataan toimivat mallit (sopimuksessa paikkamäärä, hinnoittelu, tiedonsaanti) vertaisoppimisen aineistoksi.

Rakenteelliset kysymykset

Nostetaan haasteet esiin, mutta ei ratkaista hankkeen puitteissa.

- **Valtion osuus ylläpitokuluista** – rakentamiseen saadaan valtion rahoitusta, ylläpito jää kunnalle
- **Asema-alueen ylläpitovastuut monitoimijaympäristössä** – kun alueella toimii monta tahoa, kenenkään tehtävänä ei ole selvästi pitää pysäköintitietoa ajan tasalla
- **Velvoite yksityisille tiedontuottajille** – yksityisten omistamien kohteiden tieto ei kulje kunnalle, jatkossa kuitenkin raportoitava perustiedot PETI:in
- **Matkalippuvaatimus ja saattoliikenne** – edellyttääkö liityntäpysäköinti voimassa olevaa matkalippua, eri seuduilla ajatuksia käyttöönottoon liittyen

MAL-verkoston ohjausryhmältä toivotaan palautetta

Loppuraportti julkaistaan 15.12.2026.

Miltä kuulostaa?

Mitä tulisi painottaa?

Keskustelu

Jäsenhankinnan tilanne ja jatkoaskeleet

7.10.2026 tilanne

Rahoitus ja jäsenyyden muoto

- **Vuosibudjetti noin 190 000 €** – rahoittajina valtion tahot, Kuntaliitto ja jäsenseudut.
 - Ympäristöministeriö 32 450 € · Väylävirasto 22 000 € · Kuntaliitto 10 000 € · HSL ja HSY yhteensä 9 900 €
 - ARAn jäsenmaksu oli vuoden 2024 loppuun saakka 10 000 €
 - Traficomien jäsenmaksu oli vuoden 2024 loppuun saakka 22 000 €.
- **Kaupunkiseutujen jäsenmaksu 6 600 € / vuosi**
- Jäsenmaksuilla katetaan koordinaatio, hankkeet, tilaisuudet sekä selvitysten ja julkaisujen tuottaminen.
- **Tarve ~220 000 €** (vuosi 2026 toteuma ~218 000 (TAE 220 450 €))

Hankkeet: strateginen viitekehys vuosille 2024-2027

MAL-verkosto edistää toiminnassaan kestäväää ja kokonaisvaltaista maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnittelua Suomessa, vahvistaa eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja vuoropuhelua sekä tekee nostoja kansallisiin näkökulmiin kolmen toiminnallisen tavoitteen kautta.

- **Ekologinen jälleenrakennus ja vihreä siirtymä**

- Elinkeinoalueiden ylikunnallinen kehittäminen, kaupunkivihreä ja seudullinen ennallistaminen.
- **Nousussa:** suurten energiahankkeiden ja suurteollisuushankkeiden yhteistyö.

- **Kaupunkiympäristöjen ihmislähtöinen kehitys**

- Väestörakenteen muutoksiin varautuminen, asumisen kehittäminen, asuinympäristöjen laatu, ikäystävälliset kaupunkiseudut.
- **Nousussa:** asuinalueiden segregaaation ehkäisy, kohtuuhintaisen asumisen varmistaminen, lähivihreä, asuntopulan ja ylitarjonnan haasteet, palveluverkkokysymykset.

- **Toimivat matkaketjut ja sähköistyminen**

- Kestävä liikkuminen, seudullinen SUMP ja Sulp (logistiikka), matkaketjujen kehittäminen, liikennehubit (solmupisteet) ja liikenteen sähköistyminen.
- **Nousussa:** Solmupisteet ja uudet henkilöliikenteen ratayhteydet seisakkeineen.

Jäsenhankinta ja rahoituspohjan valmistelu

Jäsenyyksiä kysytty kunnista ja kuntayhtymistä

- KUUMA-kunnat
- Kouvola, Kokkola, Mikkeli maakuntakeskuksina
- **Kemi-Tornio/ Meri-Lappi**
- **Turun ydinkaupunkiseutu**
- 6600 eur/ seutu

Maakunnat, kysytty:

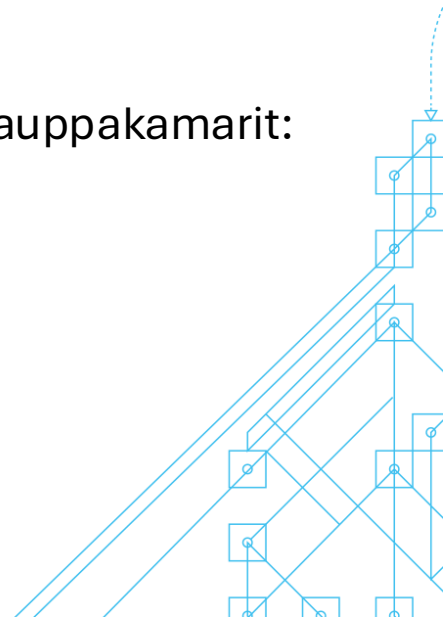
Kaikki Manner-Suomesta,
2 suoraa kieltäytymistä

1 epävirallinen pohdinta, onkohan hyvä hetki/
jäsenhintaa

Valtio:

- **Elinvoimakeskukset - neuvottelussa**
- Traficom
- Ministeriöt

Muut: Kuntarahoitus, Kauppakamarit:
ei välinettä jäsenyyteen

JÄSENHANKINTA, PALAUTE

Palautetta saatu maakuntaliitoilta, jotka ovat vastanneet, 2 kieltäytymistä, 1 arvuuttelu onkohan nyt hyvä hetki?

Yleisin palaute kaikilta: tärkeä verkosto, mutta...

- Jäsenyys koetaan liian kalliiksi - ainakaan juuri nyt ei ole resursseja lähteä mukaan
- Pienissä organisaatioissa ei henkilöresursseja eikä jaksamista osallistumiseen, joissakin vielä yt:t
- Pienemmät seudut ja liitot saattavat karsastaa suurten MAL-kaupunkiseutujen leimaa
- Muilla organisaatioilla ei soveltuvaa välinettä jäsenyyteen (mahdollisesti hankeyhteistyö)

-> Ei nopea päätös; vaatii seuduilla ja organisaatioissa useamman kokouskierroksen ja sisäitä keskustelua.

VERKOSTON VAHVISTAMINEN, JATKOASKELEET

JÄSENHANKINTA

- Tarkistukset jo kysytyiltä mikä tilanne
- Teolliset keskukset: Imatran erityistalousalue, Rauma-Uusikaupunki, muita?
- Valtiollisia tahoja muita, esim. huoltovarmuuteen ja ilmastomuutoksen vaikutuksiin liittyviä, Huoltovarmuuskeskus?
- Muita ministeriöitä, OKM, TEM kaupunkirahoitus

HANKEYHTEISTYÖ

- Käyty keskusteluja kansallisista rahoitushauista yhteistyökumppaneiden kanssa: SYKE, Ikäinstituutti, Tampereen yliopisto, – teemoina mm. ikäystävällisyys ja segregaaation ehkäisy.
- Tampereen yliopisto: hyvinvointiympäristön kehittäminen (yhteys mm TKS:n Asumisen laatu-ohjelmaan ja kaupunkiseutujen lähivihreän kehittämiseen).
- Ensi vuoden hankeidean työstäminen ja rahoituksen etsiminen: Seudullinen palveluverkon strateginen johtaminen ja maankäytön kehittämisvyöhykkeet/ alueet (mm alakeskukset ja keskustat).

Marraskuun aamuwebinaari: Kuntien tulevaisuus ja seutuyhteistyö

Alustava ehdotus 18.11. klo 8.15-9.15

MAL-verkosto × Kuntaliitto

Miksi juuri nyt

- Parlamentaarinen kuntien tulevaisuustyö antaa väliyhteenvedon 12/2026 ja johtopäätökset 12/2027
- Syyskaudella 2026 käsittelyssä mm. kuntien yhdistymiset, rahoitus, yhdyspinnat ja valtion ohjaus
- Kuntaliiton hallitusohjelmataavoitteet julkaistiin 5/2026 – eduskuntavaalit keväällä 2027
- **Keskustelunavaukselle on nyt aito ikkuna. Keväällä 2027 ohjelmat on jo kirjoitettu.**

Kuntakeskustelun nykyinen kehys

Mistä puhutaan

- Kolme ratkaisuvaihtoehtoa: yhteistyön lisääminen, tehtävien eriyttäminen, kuntien yhdistymiset
- Kuntaliitto: yhtenäiskuntamallista on käytännössä jo luovuttu
- Kannusteita tarvitaan sekä liitoksiin että yhteistyöhön
- Näkökulma on toistaiseksi ollut palvelut – sivistys ja työllisyys

Mistä ei puhuta

- Maankäyttö, asuminen ja liikenne eivät ole näkyneet rakennekeskustelun kehyksessä
- Seututaso käsitellään abstraktina vaihtoehtona, ei olemassa olevana käytäntönä
- Kytkeä MAL-sopimusmenettelyyn jää tekemättä

Seutu ei ole vaihtoehto – se on jo olemassa

- MAL-seuduilla on institutionalisoitunut vapaaehtoisen seutuyhteistyön rakenne ja sopimusmenettely valtion kanssa
- Verkostolla on 15 vuoden kokemus siitä, mikä kuntien välisessä yhteistyössä toimii ja missä yhteistyön rajat kulkevat, myös usemman seudun yhteistyöstä
- **Esimerkki: seudullinen asuntopolitiikka ja segregatio**
 - Tehtävä, jota yksittäinen kunta ei voi hoitaa – keskuskaupungin ja kehyskunnan kannusteet vievät eri suuntiin
 - Lopputulos, jota kumpikaan ei erikseen tavoittele
- Kuntaliiton oma tavoite: valtion sitouduttava MAL-sopimusprosesseihin vahvemmin ja pitkäjänteisemmin

Ehdotus

Otsikko

- **Yli kuntarajojen: mitä kuntien tulevaisuustyö tarkoittaa seuduille?**
- MAL-verkoston aamukahviwebinaari
- **Luonne**

Verkoston oma tilaisuus. Taustoittava: mitä kuntien tulevaisuudesta ajatellaan ja mitä Kuntaliitto on esittänyt.

Kohderyhmä

MAL-verkoston jäsenistö – seuduilta kiinnostuneet

Ajankohta

18.11. 8.15-9.15

Kesto

60 min

Yli kuntarajojen: mitä kuntien tulevaisuustyö tarkoittaa seuduille?

Ohjelmarunko

Kesto	Sisältö	Kuka
5 min	Avaus ja kehystys	MAL-verkosto
20 min	Kuntien tulevaisuus, hallitusohjelmatavoitteet ja rakenneuudistukset	Kuntaliitto
15 min	Mitä MAL-seuduilla on opittu yhteistyöstä	MAL-verkosto
20 min	Kommenttipuheenvuorot ja keskustelu	Keskuskaupunki + kehyskunta

Työnjako ja roolit

Kuntaliitto

- Taustoittava puheenvuoro: kuntien tulevaisuus ja hallitusohjelmataavoitteet
- Näkymä parlamentaarisen työn etenemiseen

MAL-verkosto

- Järjestäjä ja isäntä
- Kehystys ja seutuesimerkit
- Kutsut jäsenistölle ja kommentaattorien pyytäminen
- Alusta, moderointi ja jälkiviestintä

Missä mennään

Sovittu

- Verkoston oma tilaisuus
- Luonne taustoittava, ei vaikuttamisavaus
- Kohderyhmänä verkoston jäsenistö
- MAL-verkosto kysyy kommentaattorit

Jäsenkuulumiset

n. 30 min

Seuraavat kokoukset ja tapaamiset

Ohjausryhmä 9.12. klo 13-15.30 teams
(kalentereissa)

Vuosiseminaari 4.12.26 ip, Helsinki ja verkko
(kalentereissa, mutta linkki ilmoitetaan myöhemmin)

Vuosiseminaari 4.12.2026 n klo 12.15-16, Ohjelmaluonnos

Paikka: Hki, HY:n kirjasto Kaisa, 7 krs, kahvit/glöggit ja striimi

Omakustanteinen lounas seminaarirakennuksessa

12.15 Tervetulosanat ja seminaarin avaus

12.30 Verkostot seudullisessa suunnittelussa

- Ministeriö, tutkimus tai konsulttiesitys verkostoista
- Paneeli verkostojen töyssyistä ja vauhtipaikoilta
- Kuntaliitto, seudut

13.40 Vuoden yhteistyöhankeiden suositukset

A) Seutusova –hanke

- Tapani Touru, Sitowise
- Kommenttipuheenvuoro
- Keskustelu

Virkistystauko ~ 30 min: kahvit/ glöggit

14.40 Hankesuositukset jatkuvat

B) Matkaketjut ja asemanseutujen Liipy-hanke,

- Kaupunkiseutujen edustajan kommenttipuheenvuoro
- Keskustelu

15.15 Verkostokehittämisen vuosi v. 2027

- Lyhyt kurkistus tulevaan: strategiavuosi, uudet jäsenet ja uudet hankkeet, koordinaatio esittelee
- Yhteinen loppukeskustelu

15.45 Lopetussanat ja seminaarin päätös

Kiitos, yhteydenotot:

Kati-Jasmin Kosonen · 040 195 2852 · kati-jasmin.kosonen@tampereenseutu.fi

Eero Purontaus · 0400 388 735 · eero.purontaus@tampereenseutu.fi

MAL-verkoston koordinaatio · Tampereen kaupunkiseutu

www.mal-verkosto.fi

